

شماره SOP: BS-VII	
عنوان SOP: کاهش موارد منفی کاذب در مورد کورونا ویروس CoVID-19 در نمونه‌های تنفسی	ویرایش: اول
تهیه کننده: کارگروه بیماری‌های تنفسی	تاریخ: اسفند ۱۳۹۸
تعداد صفحات: ۲	شماره صفحه: ۱ از ۲

روش عملیاتی استاندارد (SOP) Standard Operating Procedure

کاهش موارد منفی کاذب در مورد کورونا ویروس CoVID-19 در نمونه‌های تنفسی

با توجه به وصول برخی از گزارشات از سوی متخصصین گروه پزشکی مبنی بر احتمال بروز برخی پاسخ‌های منفی کاذب در تست های مولکولی انجام یافته از نمونه‌های تنفسی بیماران مشکوک به COVID-2019، علی‌رغم شواهد بالینی و یا رادیوگرافیک و Imaging که تاییده کننده این بیماری می‌باشند، برای کاهش احتمال بروز این خطاهای احتمالی نکاتی از جنبه‌های ویروس شناسی عملی به شرح ذیل توصیه می‌گردد.

۱- مهم‌ترین چالش در این گونه موارد، نمونه‌گیری اشتباه از نقاط غیر استاندارد می باشد. باید توجه داشت که نمونه‌های فوقانی ارجح عبارتند از؛ سواب گلو، سواب نازوفارنکس، با توجه به محدودیت‌های نمونه‌گیری نازوفارنکس، همکاران برای نمونه‌گیری برای نمونه‌های فوقانی، می‌توانند به همان سواب گلو اکتفا نمایند. لیکن توجه داشته باشید که سواب پلاستیکی باید با وضوح و کاملاً با ترشحات ناحیه ته گلو تماس داشته باشند. بدلیل عدم همکاری بیماران بدحال، احتمال می‌رود برخی از این بیماران به جای سواب های گلو در حقیقت از ترشحات انتهایی زبان یا قاعده‌ی آن نمونه گرفته شده باشد، که مسلماً فاقد حساسیت برای تشخیص ویروس است. بهتر است در صورت امکان از نمونه خلط نیز بصورت توأم استفاده گردد. در صورت سرایت عفونت این ویروس به بخش تحتانی دستگاه تنفسی، حساسیت نمونه‌های خلط برای تشخیص این ویروس بالا می‌رود. لیکن دقت کافی مبذول گردد که

بزاقت فراوان با خلط مخلوط نگردد. زیرا در این موارد، غلظت خلط پایین آمده و این رقت ایجاد شده، خود ممکن است سبب منفی کاذب در تشخیص ویروس گردد. پزشکان، پرستاران، بهیاران، کمک بهیاران عزیز و نیز پرسنل ICU در خط مقدم نمونه‌گیری به روش صحیح هستند.

۲- در صورت امکان تکرار تست برای بیماران وجود دارد و با عنایت به مقتضیات و شرایط موجود، از نمونه‌های مدفوع و خون می‌توان استفاده نمود. لیکن باید توجه داشته باشید برای هر یک از این دو نمونه، باید بیمار علامت‌دار باشد تا احتمال ریزش (Shedding) ویروس به حداکثر برسد. هم‌چنین در مورد نمونه‌های خون کامل باید لوله حاوی ضد انعقاد EDTA دار و یا سرم یا پلاسما نیز می‌توان استفاده نمود. این نمونه‌ها باید سریعاً توسط زنجیره سرد به آزمایشگاه منتقل گردند. در غیر این صورت RNA ویروس کورونا در دمای محیط به سرعت تخریب (Degradate) خواهد شد و این خود به پاسخ منفی کاذب بیشتر دامن می‌زند. بهترین زمان برای نمونه‌گیری از این موارد روزهای چهارم و یا پنجم بعد از شروع علائم بالینی می‌باشد. برای نمونه مدفوع به اندازه‌ی چند نخود از نمونه مدفوع کافی می‌باشد. رعایت زنجیره سرد در نمونه‌های مدفوع نیز الزامی است.

۳- در صورت نیاز به تکرار تست بر روی نمونه تنفسی، حداقل ۴۸ ساعت زمان باید از نمونه‌گیری قبلی گذشته شده باشد.

تهیه و تدوین:

مرکز تحقیقات ویروس شناسی بالینی

شبکه تحقیقات بیماری‌های ویروسی ایران

مرکز تحقیقات ویروس شناسی بالینی
آدرس: تهران، بلوار کشاورز، خیابان قدس، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت،
ساختمان نفیسی، طبقه سوم، تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۹۲۶۶

شبکه تحقیقات بیماری‌های ویروسی ایران
آدرس: تهران، بلوار کشاورز، خیابان قدس، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت،
ساختمان نفیسی، طبقه سوم، تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۹۲۶۶